

[Arbejdsministeren]

statistikken fortsat er i en indkørfase og foreløbig er en statistik over indkomne begæringer, der ikke tager hensyn til tidspunktet for overgang til efterløn og til afgang fra ordningen.

Hertil kommer, at tilgangen til efterlønsordningen vil være afhængig af en række forhold, som det ikke på indeværende tidspunkt er muligt at have fuldt overblik over. Et afgørende forhold i denne forbindelse vil således være, om regeringen – som der netop i disse dage lægges op til – vil få held til at gennemføre en langsigtet økonomisk politik til sikring af beskæftigelsen.

På grundlag af udviklingen i antallet af indkomne begæringer i de seneste 4 måneder skønnes det nu, at det gennemsnitlige antal efterlønsmodtagere for 1979 vil blive ca. 37.000, medens der ikke foreligger tilstrækkelig sikkert grundlag for at skønne for tiden derefter.

Spm. nr. 24

Til indenrigsministeren (9/11 79) af:

Glistrup (FP):

»Hvor udvandet er grundlovens værnepligtsforskrift blevet i forhold til militærnægtere?«

Begrundelse

Danmarks Riges Grundlov § 81 udtaler som bekendt: »Enhver våbenfør mand er forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver.«

Af hensyn til dem, hvis samvittighed forbyder dem at slå andre mennesker ihjel, har folketinget som bekendt indført en militærnægterordning, men – i al fald oprindeligt – sikrede denne, at man ikke snød sig til at foregive samvittighedskvaler, man ikke havde, idet den er sådan indrettet, at den såkaldte civile værnepligt skulle foregå under omstændigheder, der var væsentlig mere afskrækkende end militærlivet. Kun på den måde kan man i virkelighedens verden sikre sig, at grundlovens krav ikke undermineres.

Der er vistnok sket en ikke ubetydelig udskridning fra disse principper, og nærværende spørgsmål sigter på at få omfanget af denne udskridning klart frem i lyset af hensyn til den fortsatte offentlige debat om emnet.

Den direkte anledning til spørgsmålet er, at spørgeren ved læsning af 1978-årsberetningen for ligestillingsrådet stødt på, at der iblandt den mængde af kvinder fra fru Grette Fenger Møller til mere ukendte damer, som er ansat i dette inderlig overflødige, direkte samfundsskadelige bureaukratiorgan, også stod, at ingeniør Ebbe Hansen aftjener civil værnepligt i ligestillingsrådets sekretariat.

I svaret ønskes en angivelse af, hvordan det forholder sig med denne enkeltsag, samt en belysning af de mange, der lodses ind i lignende job, når de skal aftjene deres værnepligt.

Besvarelse (16/11 79):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Ved fastlæggelsen af tjenestevilkårene for civile værnepligtige (militærnægtere) er der altid blevet lagt vægt på, at tjenesten ud fra en helhedsbedømmelse medfører samme værnepligtsbyrde som tjeneste i forsvaret. Hensigten hermed har været at hindre, at militærnægtertjenesten bliver så attraktiv, at andet end samvittighedsmæssige hensyn bliver afgørende for den værnepligtiges ønske om at blive fritaget for tjeneste i forsvaret.

Tjenestetiden for civile værnepligtige er 11 måneder, mens tjenesten i forsvaret og civilforsvaret er fastsat til henholdsvis 9 og 8 måneder. Den civile værnepligtstjeneste indledes med et skoleophold af for tiden 4 ugers længde; herefter kan den værnepligtige vælge, om han vil lade sig udstationere eller gøre tjeneste i en lejr for civile værnepligtige.

Udstationeringstjenestens indhold er reguleret i en overenskomst, som styrelsen for civil værnepligt på statens vegne indgår med de enkelte udstationeringssteder. Som sådanne kan kun anvendes offentlige eller offentligt støttede institutioner samt foreninger og organisationer med utvivlsomt almenyttigt formål.

Efter overenskomsten skal den civile værnepligtige assistere på udstationeringsstedet som overtallig arbejdskraft med forefaldende arbejde, hvis udførelse ikke forudsætter en bestemt faglig uddannelse eller forudgående erhvervs erfaring på det pågældende område. De udstationerede må ikke anvendes til udførelse af arbejde i ledige stillinger. Man kan ikke udstationeres til steder, hvor man tidli-